

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.01.1997, sp. zn. 2 Tzn 190/96, ECLI:CZ:NS:1997:2.TZN.190.1996.1

Číslo: 51/1997

Právní věta: Důvodem pro zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. b) tr.ř pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1 tr. zák. nemůže být skutečnost, že za porušení celních předpisů, které je obviněnému kladeno za vinu, již byla celními orgány uložena sankce právnické osobě, za niž obviněný jednal.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.01.1997

Spisová značka: 2 Tzn 190/96

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 172 odst. 2 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51

Důvodem pro zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. b) tr.ř pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1 tr. zák. nemůže být skutečnost, že za porušení celních předpisů, které je obviněnému kladeno za vinu, již byla celními orgány uložena sankce právnické osobě, za niž obviněný jednal.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 1. 1997 sp. zn. [2 Tzn 190/96](#))

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona usnesení vyšetřovatele Okresního úřadu vyšetřování Policie ČR v Tachově ze dne 15. 4. 1996 ČVS: OVV-474/1995 a vyšetřovateli přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením vyšetřovatele Okresního úřadu vyšetřování Policie ČR v Tachově ze dne 15. 4. 1996 ČVS: OVV-474/1995 vyšetřovatel Policie ČR podle § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř. zastavil trestní stíhání obviněného P. D. stíhaného pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 odst. 1 tr. zák., protože o skutku obviněného bylo již rozhodnuto jiným orgánem a toto rozhodnutí lze

považovat za postačující. Uvedeného trestného činu se měl obviněný dopustit tím, že dne 12. 10. 1995 předložil na hraničním přechodu Rozvadov celním orgánům při celním odbavení fakturu na dovážené zboží v hodnotě 12 926,56 DM a zatajil další faktury na zboží v hodnotě 57 500,07 DM, čímž zkrátil clo a daň z přidané hodnoty ve výši 233 677 Kč. Usnesení nabylo právní moci dne 7. 5. 1996.

Dne 6. 11. 1996, tj. ve lhůtě uvedené v ustanovení § 272 tr. ř., podal ministr spravedlnosti proti citovanému usnesení o zastavení trestního stíhání stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného. V jejím odůvodnění namítá, že v daném případě zjevně nebyly dány podmínky pro zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř. a vyšetřovatel je nesprávně spatřoval v tom, že rozhodnutím Celního úřadu Praha – Žižkov ze dne 23. 10. 1995 čj. 7226/20-2-679/95, byla obchodní společnosti H. uložena za porušení celních předpisů, jež spočívalo v tom, že obviněný P. D., jednající za ni, přihlásil k celní kontrole pouze část dováženého zboží, pokuta ve výši 70 000 Kč, již tato firma zaplatila. Vyšetřovatel zcela přehlédl, že tímto rozhodnutím byla sankce uložena právnické osobě jako účastníku celního řízení, tedy dovozci, nikoli obviněnému. Skutečnost, že skutkový základ celního deliktu spočíval v jednání obviněného, není z tohoto hlediska podstatná, protože subjektem postihu byl subjekt od obviněného odlišný. V závěru podané stížnosti pro porušení zákona proto ministr spravedlnosti navrhl, aby

Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením byl ve prospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř. Dále pak navrhl, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud na podkladě stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a zjistil, že zákon v uvedeném ustanovení byl porušen, a to ve prospěch obviněného.

Trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné dávky se podle § 148 odst. 1 tr. zák. dopustí ten, kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou jim podobnou dávku. Jak vyplývá z obsahu vyšetřovacího spisu, obviněný se jednáním kladeného mu za vinu dopustil jako zplnomocněný zástupce obchodní společnosti H., která jako právnická osoba byla dovozcem zboží a tedy deklarantem ve smyslu § 2 písm. n) celního zákona (zák. č. 13/1993 Sb. j. Obviněný jako zplnomocněný zástupce deklaranta měl daným jednáním porušit ustanovení § 80 odst. 1 cit. zákona, podle kterého jsou osoby dopravující zboží přes státní hranici povinny pohraničnímu celnímu úřadu zboží přihlásit a předložit spolu s doklady, které se k němu vztahují. Tím došlo k porušení ustanovení § 293 písm. a) citovaného zákona, ale ne samotným obviněným, jako fyzickou osobou, nýbrž obchodní společností H., za niž obviněný celní prohlášení učinil. Proto také příslušný celní úřad svým rozhodnutím ze dne 23. 10. 1995 čj. 7226/20 – 2 – 679/95 uložil po projednání celního deliktu jako sankci této obchodní společnosti jako právnické osobě, která byla poplatníkem (subjektem) cla i daně z přidané hodnoty, pokutu. Pachatelem trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné dávky podle § 148 tr. zák. ale může být jen fyzická osoba, a to nejen subjekt daně, poplatku anebo podobné dávky, ale kdokoli, kdo svým úmyslným jednáním způsobí, že zákonná daň, poplatek nebo jiná dávka nebyla jemu anebo jinému subjektu vyměřena buď vůbec, anebo ne v zákonné výši a byla tak zkrácena ve větším rozsahu (minimálně 40 000 Kč). Subjekt daně a subjekt tohoto trestného činu nemusí být proto totožný, jak je tomu i v tomto případě. Uložením pokuty obchodní společnosti H. celním úřadem bylo tedy rozhodnuto o postihu subjektu cla, resp. daně, za nezákonný dovoz zboží přes státní hranici, tedy za porušení celních předpisů, ale nikoli o skutku a postihu obviněného. Nebyly proto dány podmínky pro zastavení trestního stíhání obviněného podle ustanovení § 172 odst. 2 písm. b) tr. ř., které vyžaduje, aby o skutku obviněného bylo rozhodnuto jiným orgánem kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem, a toto rozhodnutí lze považovat za postačující.

Na základě uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší soud tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku. Pro úplnost je třeba dodat, že napadené usnesení vyšetřovatele trpí i formální vadou. Zastavení trestního stíhání se vždy týká daného skutku, a ne jeho právní kvalifikace. Ve výroku o zastavení trestního stíhání musí být proto uveden skutek, kterého se zastavení týká, a nikoli jen jeho právní posouzení. V daném případě byl však skutek uveden pouze v odůvodnění napadeného usnesení.